

que est optima est ad beatitudinem requisita. Et quantum ad obedienciam manifestum est quod Christi consilium loquitur de obediencia servanda Deo atque prepositis ymmo cuilibet conviventi. Ait enim: *Deus obedit voci viri* (Josue X^o, 14) et laici obediunt voci viri evangelici predicantis.

The monk shuts out all seculars (priests and laymen) from obeying Christ's counsels.

In hoc ergo iniuriatur nobis iste dominus quod excludit seculares tam presbyteros quam laycos a Christi consiliis observandis. Nam tunc licencieret nos ad carnis petulanciam qualemcumque ad inobedienciam nostris prepositis aut ad temporalium cupidinem ampliandam. Et tunc omnino secularium foret vana religio. Sed non credamus taliter stolidato sed observemus regulam religionis nostre quam habemus in evangelio expressatam. Si enim debemus observare ista consilia, tunc Deus obligat nos sub pena amissionis premii ad ista concilia observandum, et per consequens non debet a secularibus vel religionem communem Christi servantibus excludi observancia istius triplicis consilii christiani.

If observance of the counsels is essential to private religion any monk who breaks one destroys his religion.

Et quantum ad secundam descriptionem patet quod ipsa multipliciter sapit calumpniam. Si enim privata religio obligat quemquam ad mandata sive concilia, tunc enim est de essentia illius religionis quod ipsum obliget ad eandem, et per consequens repugnat quod religio talis servetur in monacho nisi ipsum obliget ad observanciam istorum, et per consequens quociens vel quamdiu monachus prevaricatur vel deficit ab observancia istorum trium conciliorum expirat sua religio. Tunc omnes religiosi privati continue forent apostate. Fol. 264^a

Yet all the religions are defective in some point.

Qui (rogo) sunt de illis religionibus, qui non declinant a mandatis Domini vel non deficiunt in observancia istius triplicis consilii christiani? Considerarent, inquam, quod iuxta illud sequeretur quod repugnat monacho fornicari, quod sit inobediens suo preposito, et ad iniuriam ecclesie accumulent sibi dominia sive divicias, vel quod peccet; et tunc indubie non foret aliqua privata religio. Nam si esset, tunc religio in subiecto aliquo observatur et per consequens descriptio que ponitur esse de religionis talis essentia. Nulla quidem religio essentialiter obligat ad illud quod non potest esse, sicut nec monachus obligatur suo abbati mortuo existenti diabolo iam damp-

8. Cod.: viri dicit. 8. Cod.: tam dicit. 21. Cod.: capit.
35. Cod.: accumulant. 39. Cod.: nulla qui quidem. 41. Cod.: diabolo.

nato; et per consequens talis privata religio non essentialiter se obligat alicui preposito conversanti. Ideo si ista frivola religio quemquam obligat, tunc solum accidentaliter obligat, sicut solum accidentaliter est; et si valeat, accidentaliter obligat quemlibet christianum. Oporteret ergo hunc dompnum studere ad quem actum et a quo tempore ac circumstantiis individuatum religio sua obligat; et realius accedendo quomodo observat secundum legem communem Christi hoc triplex consilium? Non enim valet sophisma quod nullus talis religiosus dissolvit suum ordinem de possibili, quia si est talis religiosus, habet illum ordinem subiective servatum in se ipso et per consequens manet integer non solutus; et per consequens manet religiosus perfectus ut prius, quia si religio illa deficit, tamen manet irreligiosus apostata. Et per consequens talis religiosus non tunc dissolvit suam religionem, quia tunc non est religiosus nec sua religio.

Tales multas instancias posset logicus diffuse facere contra sententias stolidorum qui tanquam **titillus simulat repugnanciam doctorum et nec scientes sumulas nec leges equivocorum sive oppositorum nesciunt construere codicem elenchorum, sed detegentes in scriptis** suas diffinitiones invenirent ex deteccionibus logicorum quod quodlibet verborum suorum alteri sit repugnans.

These chancellors charge contradiction just because they do not understand the elements of logic.

Arguunt autem ad stabiliendum excellenciam sui privati ordinis multas mardosas argucias. Primo sic: Quia religio privata ex ratione sua intrinseca essentiali ordinatur ad cultum Dei ampliolem quam communis religio christiana, ergo est illa perfectior. Potenciolem, inquit, cultum exhibet religio privata Deo per sui obligationem quam communis religio. Cum (ut dictum est) religio privata obligat essentialiter tam ad observanciam preceptorum quam consiliorum Christi, qualiter non facit communis religio, et (ut dicit) tam Christus quam sui apostoli fuerunt de privata religione, licet non fuerunt de ea secundum illam variacionem accidentalem quam habet hodie, fuerunt tamen de ea secundum omnia sua essentialia; et (ut dicit) religiones private non differunt a se invicem essentialiter specificice sed accidentaliter tantum.

It is argued
1. that private religion gives God fuller worship;
2. that Christ and His apostles belonged to a private order;
3. that the orders do not differ essentially.

7. Cod.: Idem sic. 6. Cod.: hinc dampni. 16. Cod.: possit locis.
20. Rectus: titillus = titulus, cf. Du Cange VI, 50r. 25. Cod.: quod quilibet.